

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek
Országos Szövetsége

Inklúzió és Innováció Technológiai Központ

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET AKADÁLY-MENTESÍTÉSE

TRENDEK ÉS KIHÍVÁSOK '25

dr. Laki Tamás

okl.építésszámérnök, rehabilitációs mérnök

Inklúzió és Innováció Technológiai Központ

az akadálymentesség nem szerelemkérdés

ALAPELVEK

**A fogyatékos emberek esélyegyenlőségének
kulcsa
a többségi társadalom kezében van!**

**Építési beruházás esetén:
az építtető és a folyamatban résztvevő
szakemberek kezében!**

NEMZETKÖZI EGYEZMÉNYEK

**a hátrányos helyzetű kisebbségek jogait
mindig a többségi társadalom képviselőinek kell biztosítaniuk**

ha ezt nem teszem meg, az a kirekesztés, diszkrimináció

AKADÁLYMENTESSÉG TERÜLETEI

közterületek

középületek

tömegközlekedés

lakás

KÖTELEZETTSÉGEK: CRPD – *MIT?*

CRPD – Convention on the Rights of Persons with Disabilities

*(Az Egyesült Nemzetek egyezménye
a fogyatékkal élő személyek jogairól)*

9. Cikk – Hozzáférhetőség

-... másokkal azonos alapon biztosítsák a fogyatékkal élő személyek számára a **fizikai környezethez, a közlekedéshez, az információhoz és kommunikációhoz**, beleértve az információs és kommunikációs technológiákat és rendszereket, valamint más, **nyilvánosan hozzáférhető** vagy rendelkezésre álló lehetőségekhez és **szolgáltatásokhoz** való hozzáférést, ...

- a nyilvánosság számára nyitva és rendelkezésre álló létesítményeket és szolgáltatásokat kínáló **magánjogi jogalanyok figyelembe vegyék a hozzáférhetőség valamennyi aspektusát**

EU IRÁNYELVEK, SZABVÁNYOK - **HOGYAN?**

irányelvek

- 1.(EU) 2019/882 irányelv a **termékekre és a szolgáltatásokra** vonatkozó akadálymentességi követelményekről
- 2.(EU) 2016/2102 irányelv a közsférához tartozó szervezetek **honlapjainak és mobilalkalmazásainak** hozzáférhetőségéről
- 3.2014/24/EU irányelv a **közbeszerzésről**
- 4.(EU) 2018/1972 irányelv az Európai Elektronikus **Hírközlési Kódex** létrehozásáról
- 5.(EU) 2018/1808 irányelv az **audiovizuális médiaszolgáltatásokról**
- 6.(EU) 2021/782 rendelet a **vasúti személyszállítást** igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről
- 7.1300/2014/EU rendelete az uniós **vasúti rendszernek** a fogyatékkal élő és csökkent mozgásképességű személyek általi hozzáférhetőségével kapcsolatos átjárhatósági műszaki előírásokról (PRM ÁME)
- 8.181/2011/EU rendelet az **autóbusszal** közlekedő utasok jogairól
- 9.1107/2006/EU rendelet a **légi járműveken utazó** fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól
- 10.2009/45/EU irányelv a **személyhajókra** vonatkozó biztonsági szabályokról és követelményekről
- 11.1177/2010/EU rendelet a **tengeri és belvízi közlekedést** igénybe vevő utasok jogairól
- 12.(EU) 2022/2065 rendelet a **digitális szolgáltatások** egységes piacáról
- 13.910/2014/EU rendelet a belső piacon történő **elektronikus tranzakciókhoz** kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról
- 14.2012/29/EU irányelv a **bűncselekmények áldozatainak** jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról

+ épített környezet akadálymentességének szabályozása nemzeti hatáskör

EU IRÁNYELVEK, SZABVÁNYOK - **HOGYAN?**

MSZ-EN 17210, MSZ-CEN/TR 17621

- ISO 21542 – nemzetközi
- EU szabvány 2008-....
 - meglévő szabályok összegyűjtése
 - 2016-tól általános szabvány + konkrét követelmények
 - **2021-ben lett bevezetve (Mo. 2023)**
 - 2024 – zajlik az első felülvizsgálat
- értelmezhetetlen elvek > konkrét megoldások
- kettős megközelítésű dokumentumcsomag:
 - célt megfogalmazó (követelmény-alapú)
 - szabvány jellegű

SZABVÁNYOK - *KONKRÉTAN*

EN 301 549 IKT-s termékek és szolgáltatások hozzáférhetőségi követelményei

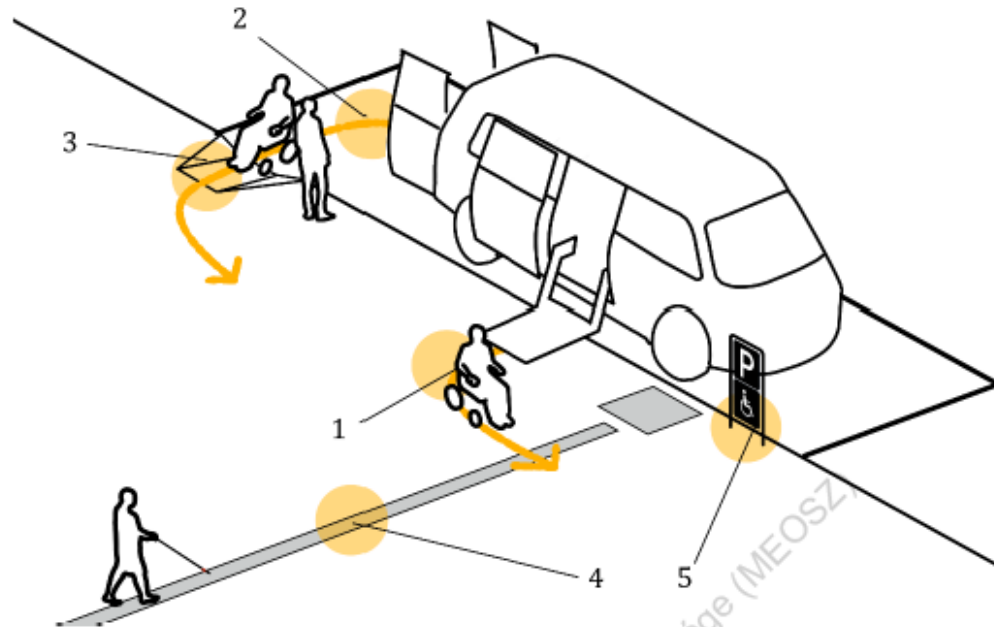
EN 17210:2021 Az épített környezet hozzáférhetősége és használhatósága – Funkcionális követelmények

CEN/TR 17621:2021 Egyenlő eséllyel hozzáférhető és használható épített környezet. Műszaki teljesítőképességi kritériumok és előírások

CEN/TR 17622:2021 Az épített környezet hozzáférhetősége és használhatósága – műszaki ellenőrzés.

EN 17161:2019 Egyetemes tervezés – Akadálymentesség

EN 17210

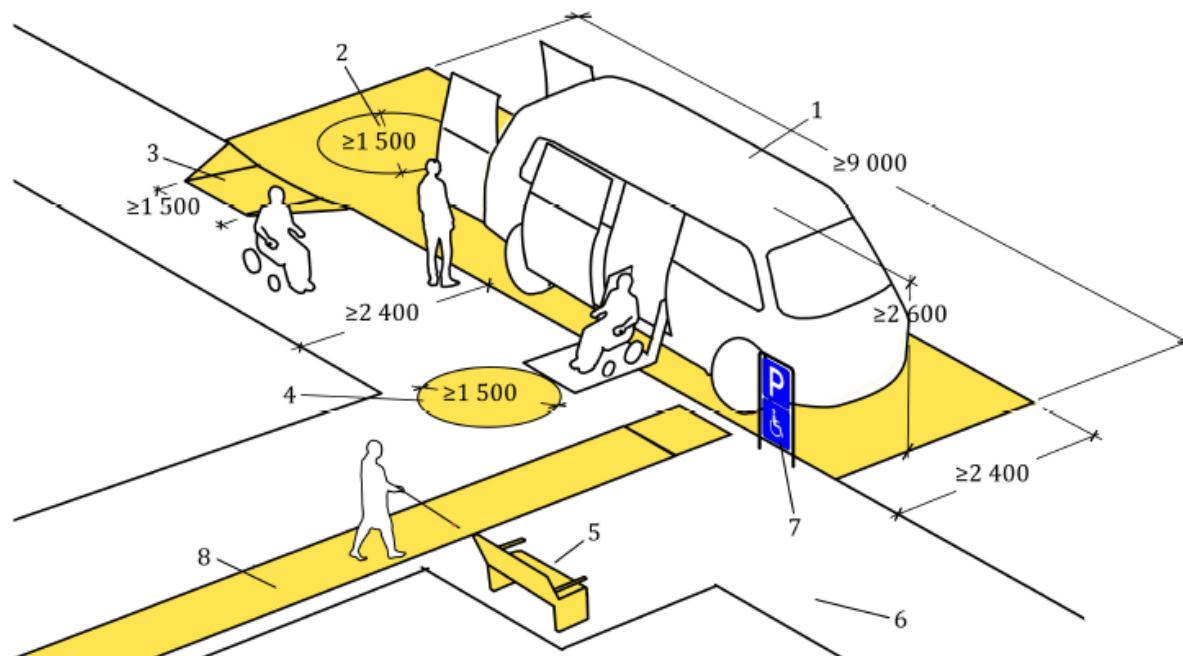
Jelmagyarázat:

- 1 az oldalirányú kiszállás helye a járdán
- 2 a jármű hátsó részéből való kiszállás helye
- 3 a járda megközelítését biztosító szegélyrampa
- 4 a kiszálló hely és a főbejárat között vezető taktilis burkolati jelzés
- 5 akadálymentesség nemzetközi jele

42. ábra: Példa a járda melletti parkolóhelyre/beszálló helyre szegélyrampával és elegendő méretű manőverezési térrel

CEN/TR17621

CEN/TR 17621:2021 (E)

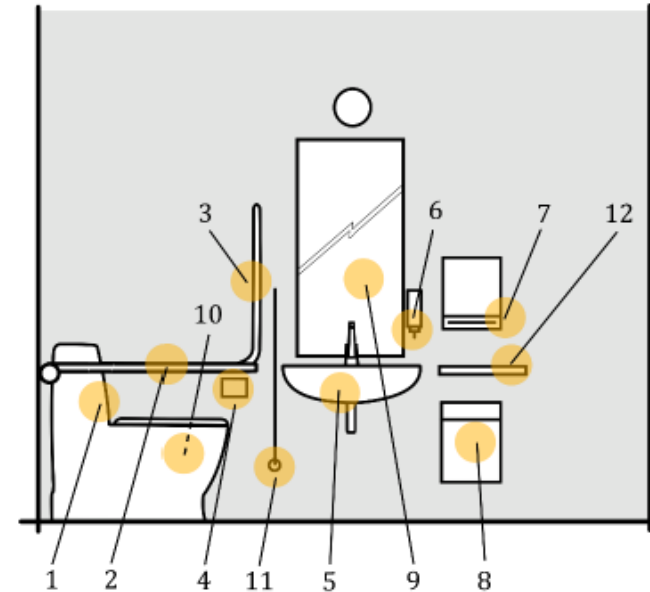
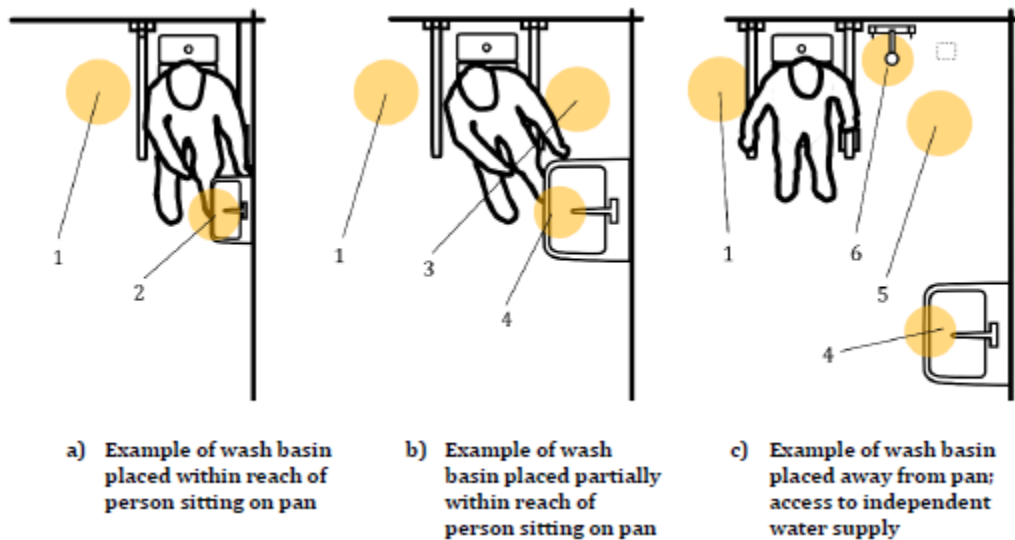

Key

- 1 minibus or taxi
- 2 manoeuvring space for rear entry or exit using lift or ramp
- 3 kerb ramp, provision of TWSIs according to national regulation, if relevant
- 4 manoeuvring space for side entry or exit using lift or ramp
- 5 seating for pedestrians waiting
- 6 footway
- 7 designated parking or taxi signage
- 8 tactile walking surface with guiding pattern

Figure 29 — Example of boarding point

EN17210

Key

- 1 WC with cistern as backrest
- 2 foldable grab rail for lateral transfer
- 3 fixed grab rail
- 4 toilet paper
- 5 wash basin with knee and toe space
- 6 soap dispenser
- 7 paper towel dispenser
- 8 waste bin
- 9 mirror
- 10 independent water supply
- 11 alarm pull cord
- 12 shelf

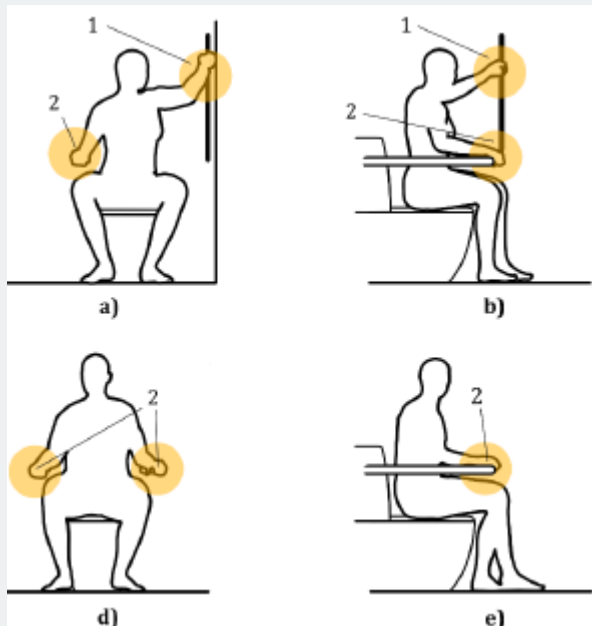
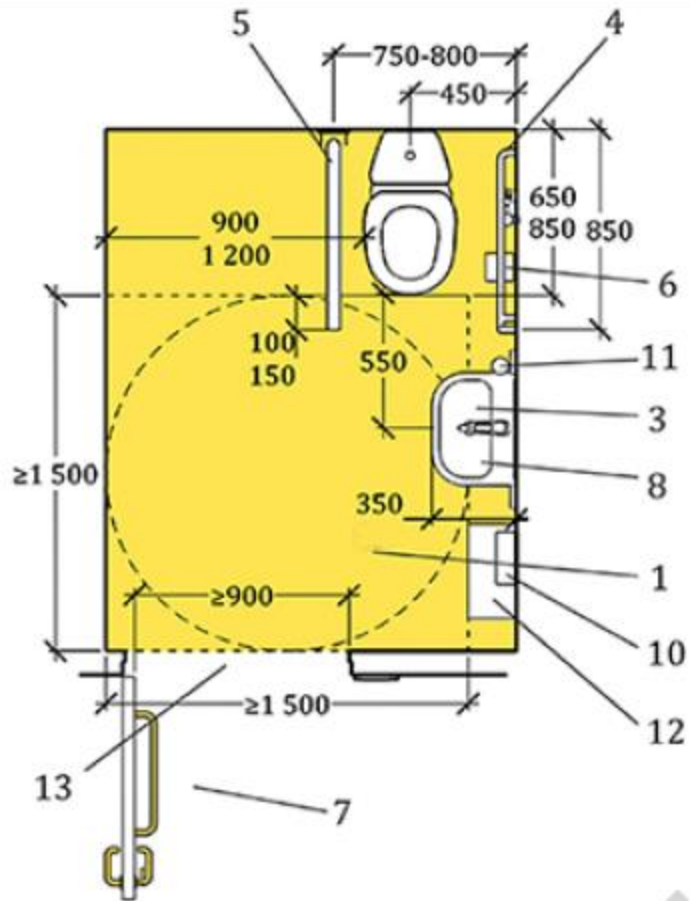
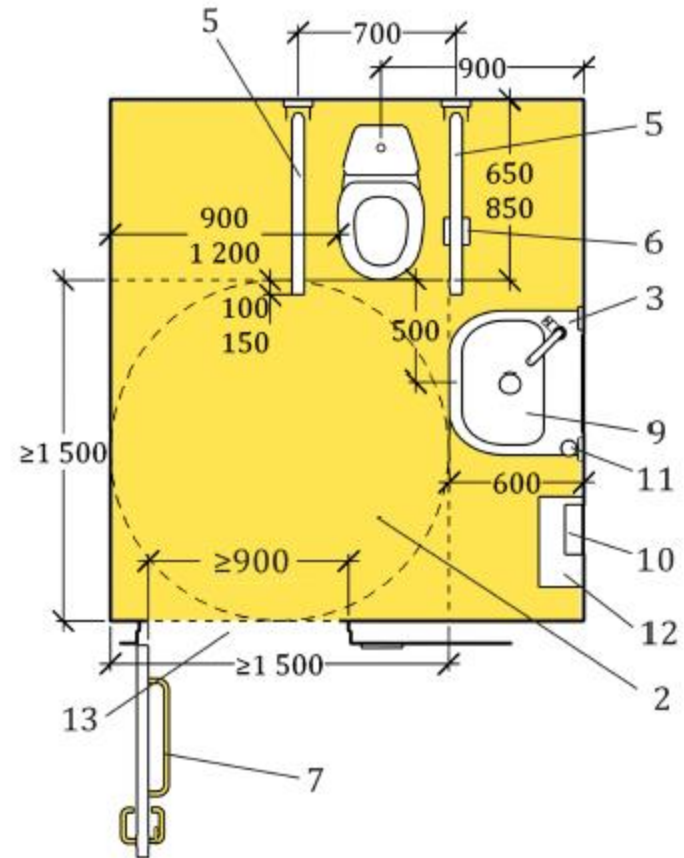

Figure 111 — Example of accessible toilet accessories

CEN/TR17621

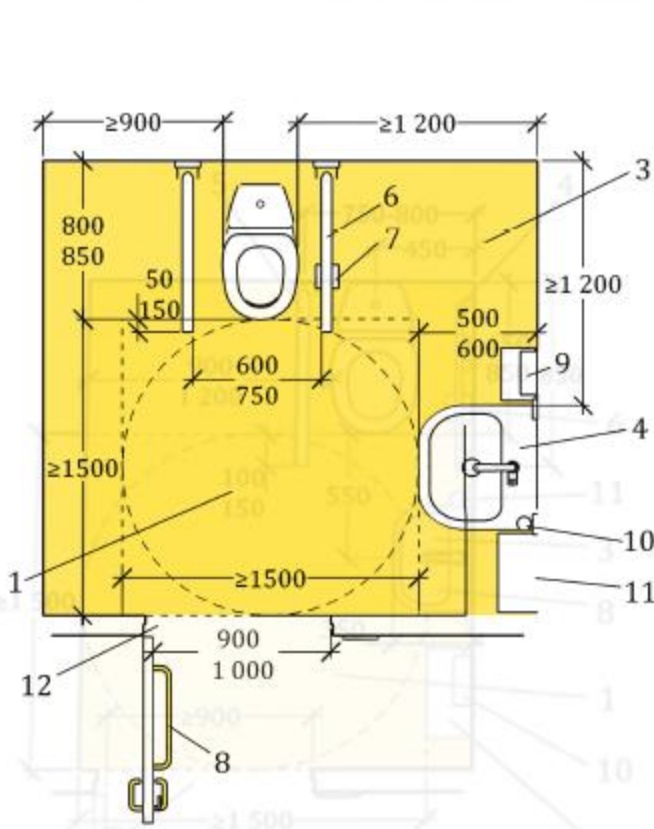

a) Small corner type toilet with transfer space on one side of pan

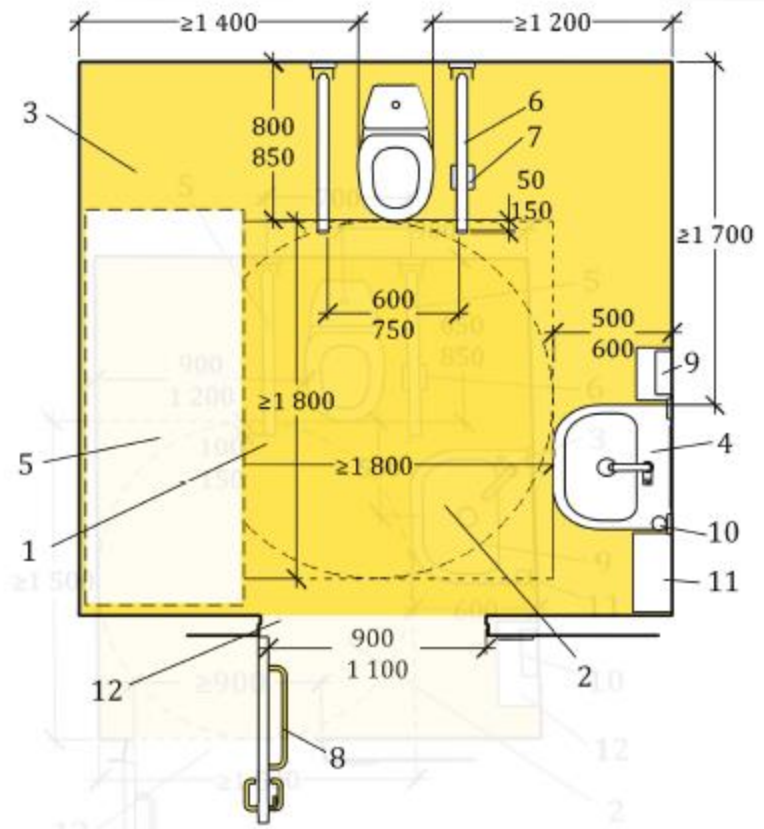

b) Corner type toilet with partial access for assistant in corner

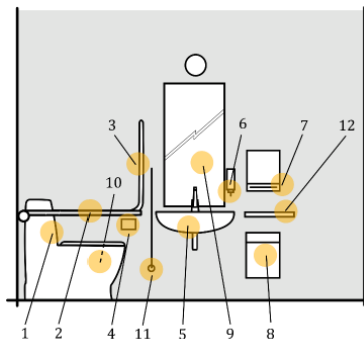
CEN/TR17621

a) Peninsular type toilet with transfer space on both sides of pan

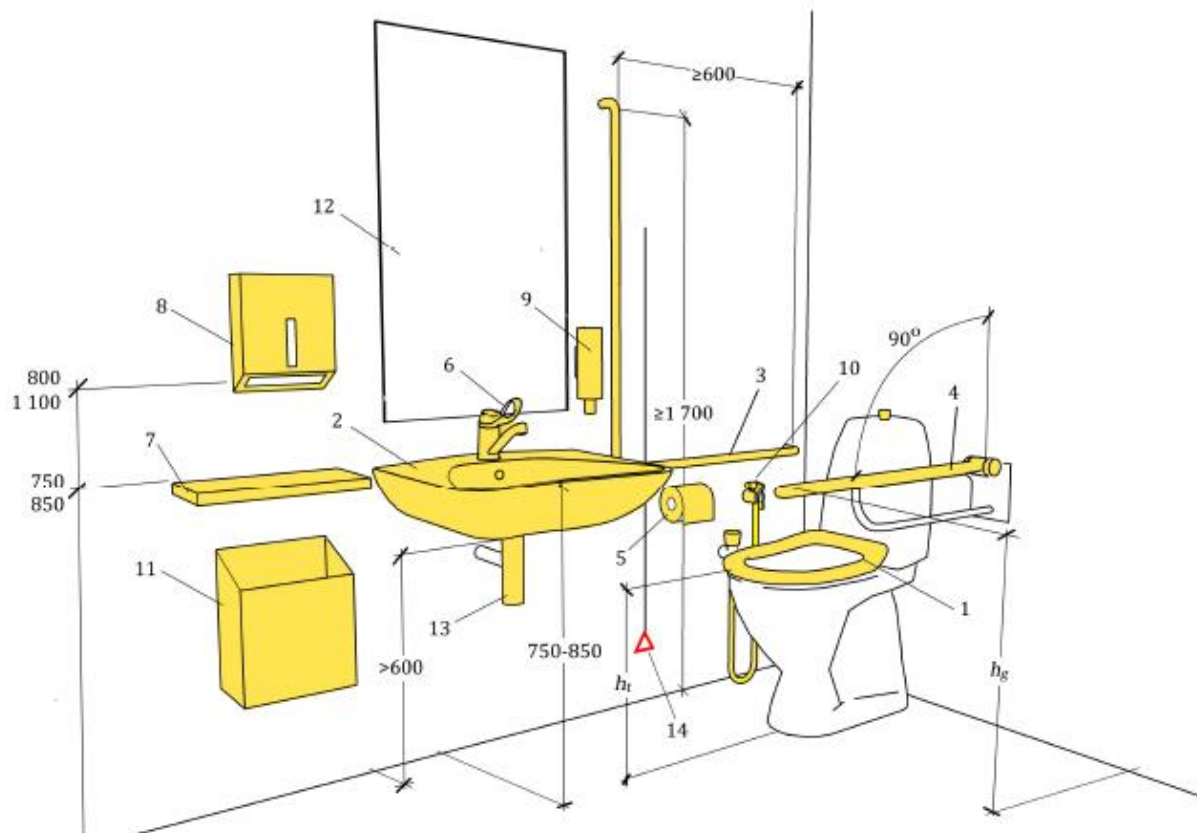
b) Large peninsular type toilet with bench and transfer space on both sides of pan

Key

- 1 WC with cistern as backrest
- 2 foldable grab rail for lateral transfer
- 3 fixed grab rail
- 4 toilet paper
- 5 wash basin with knee and toe space
- 6 soap dispenser
- 7 paper towel dispenser
- 8 waste bin
- 9 mirror
- 10 independent water supply
- 11 alarm pull cord
- 12 shelf

Figure 111 — Example of accessible toilet accessories

Key

- 1 toilet seat, height h_t 460 mm to 500 mm, cistern as back rest
- 2 wash basin
- 3 fixed grab rail with horizontal part at seat height h_t plus 200 mm to 300 mm, vertical part up to 1 700 mm
- 4 foldable grab rail height h_g at seat height h_t plus 200 mm to 300 mm
- 5 toilet paper on wall, 600 mm to 700 mm above floor surface
- 6 tap within reach

OTÉK – TÉKA SZÁMSZERŰSÍTETT MÉRETKÖVETELMÉNYEK

járda

- szélessége nem szűkíthető 1,50 m alá

bejárat

- előtt min. 1,50 x 1,50 m pihenő

parkoló

- minden megkezdett 50/**20**-ból 1 db akadálymentes

+200 db felett, +1/25 db

falnyílás/ajtó - szabad nyílásmérete min. 90/195 **90/200, 1 szárnyra!**

- ajtó melletti szabad hely (10/30//10/50)

- üvegajtón 100-150 cm magasságban érzékelhető jelölés

- **küszöb max. 15mm, ha 15< lejtős kialakítás kell**

- kizárólag forgó-, billenő-, lengő- vagy tolóajtó nem lehet, kivéve automata, vészhelyzetben kézzel nyitható tolóajtó

+ nyitási helyigény ábrák – min. oldaltávolságok, helyigény

- **kis erő kifejtést igénylő ajtó követelménye**

lépcső

- fokmagasság max. 15 cm
- csak lépcső nem lehet és ha van felvonó, akkor is akm.lépcső kell
- akm. útvonalon olaszlépcső nem lehet, csak egyenes, max.1,80
- közterületen 3 foknál kevesebb: figyelmeztető jelzés +kontrasztos fokok
- kiürítési útvonalon karszélesség min. 1,50 m
- orr nélküli kialakítás
- karonként min., első és utolsó fokon vizuális kontraszt

OTÉK – TÉKA SZÁMSZERŰSÍTETT MÉRETKÖVETELMÉNYEK

rámpa

- 17 cm / 8%, 17+ cm (5%),
- max. 45 cm szintkülönbség/kar, max. 1,80 m / rámpa
- indulásnál és érkezésnél $\varnothing$ 1,50 m hely
- karhossz: max. 9,00 m,
- pihenő min. 1,50 m hosszú, **max. 2% lejtés**
- csapadék elleni védelem vagy bordázat/**csúszásgátló felület**
- minden 2. pihenőnél elkerüléshez hely **min. 1,80x2,00**

korlát

- 1m+ karhossz: korlát,
- **min. 5% esetén 2kapaszkodó** 70 és 95 cm **60-75 / 85-100** magasságban
- 1,50 / 2,00 m szélesség felett kétoldali korlát szükséges
- 17 cm - lecsúszás elleni védőperem, 95 cm – mellvédfal

felvonó

- ha eltérő épületszintek vannak, más akm. Megközelítés nincs
- 2 m felett csak felvonó telepíthető
- felvonó előterében min. 1,50 x 1,50 m, **ha lépcső van szemben: 2,00m**
- **kontrasztos+taktilis vezérlőelemek**
- **akusztikus és tapintható szintjelzés**
- **többlakásos épületben akment. megközelítés+felvonó kell**
- **+1 szint ráépítése esetén is kell, ha az közhasználatú**

Egyéb:

- kapcsolók, jelző és működtető eszközök, komm. eszközök mag.: 80-110 cm
- lakóépület- közösségi terek, min. 15 lakás esetén, és akment + akment WC

illemhely:

- gyermekek+kísérő rendszeres használat esetén női és ffi csoportonként 1 db 1,20x1,50
- akment. Illemhely: 3 irányú megközelítés + megfordulás
- minden megkezdett 20 illemhelyből 1 akadálymentes, minden szinten kötelező

közpark:

- közterületről akm. Megközelíthetőség, fő funkciók akm. Használhatósága

-Rendeltetési egységek

- akadálymentes megközelíthetőség

meglévő épület:

- utólagos **részleges** is lehet, ha minden szolgáltatás akadálymentesen elérhető
- rámpa, felvonó elő- és oldalkertben is elhelyezhető (telepítési távolságba, beépítettségbe nem számít be),

SZABÁLYOZÁS HIERARCHIÁJA

UN - CRPD

EU - direktíva – *nincsen*

- szabványok

EN 17210:2021

CEN/TR 17621

HU **jogszabályok**

- FOT + Esélyegyenlőségi trv.

- 2023. éci C. törvény a magyar építészetről

- 280/2024. (IX.30.) Korm. Rendelet a településrendezési építési követelmények alapszabályzatáról

szabványok

MSZ-EN 17210 Egyenlő eséllyel hozzáférhető és használható épített környezet. Működési követelmények;

MSZ-CEN/TR 17621 Egyenlő eséllyel hozzáférhető és használható épített környezet. műszaki teljesítőképességi kritériumok, előírások

MINDEN MÁS! segédletek, stb.

ELLENTMONDÓ MÉRETKÖVETELMÉNYEK

Mikor melyiket kell alkalmazni???

- OTÉK alapkövetelmény, de nem biztos, hogy elegendő
 - tervezési program (megrendelő) lehet szigorúbb
 - funkció szükségessé tehet szigorúbb követelményeket
 - pályázat előírhat többletkövetelményeket
- szabvány és OTÉK
 - amit az OTÉK szabályoz, az a meghatározó
 - amit nem, ott lehet elővenni a szabványt vagy „m.e.” megoldást

SZÁNDÉK

- tervezési program

pontos feladat
megfogalmazása

TERVEZÉS

- am. tervfejezet

ENGEDÉLYEZÉS

- kikötések, megta

építtetői döntések
(me. bevonható)

KIVITELI TERV

- am. tervfejezet - ÉTDR

KÖZBESZERZÉS

- megfelelőség ellenőrzése

nyomonkövetés
(me. bevonható)

KIVITELEZÉS

- tmv + fmv + m.ell. + tenab

HASZNÁLATBAVÉTEL + MŰK.ENG.

ÜZEMELTETÉS

- fenntartás

FENNTARTÁS
VISSZAJELZÉS
PANASZTÉTEL

kollektív felelősség

EURÓPAI FOGYATÉKOSSÁGI ÉS PARKOLÓKÁRTYA

The front of the EU Disability Card is blue with a white border. It features the BE flag and the European Union flag in the top left corner. The text "EU Disability Card" is prominently displayed. Below this, there is a white rectangular area for a photo. To the right of the photo, there are five white rectangular fields for personal information: Name, Surname, Date of birth, Card serial number, and Expiry date. The card also features a pattern of small white dots.

BE EU Disability Card

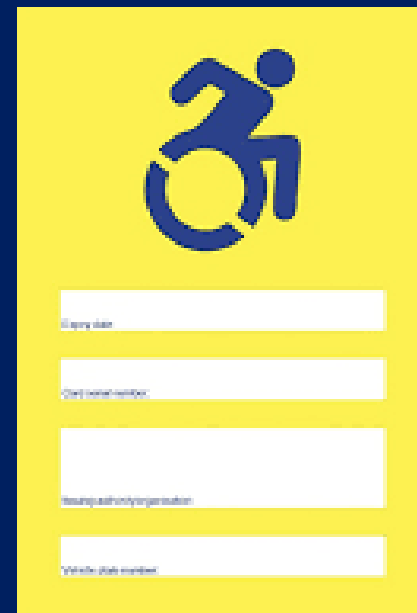
Name

Surname

Date of birth

Card serial number

Expiry date

The back of the EU Disability Card is yellow. It features a large blue icon of a person in a wheelchair. Below the icon, there are four white rectangular fields for additional information: Expiry date, Card serial number, Issuing authority/competent authority, and Vehicle plate number.

Expiry date

Card serial number

Issuing authority/competent authority

Vehicle plate number

The back of the European Parking Card is dark blue. It features the text "EUROPEAN PARKING CARD FOR PERSONS WITH DISABILITIES" in white. Below the text, there is a white rectangular area for a photo. At the bottom, there is a white rectangular field for the BE flag and the European Union flag.

EUROPEAN
PARKING CARD
FOR PERSONS
WITH DISABILITIES

BE

EDC EURÓPAI FOGYATÉKOSSÁGI KÁRTYA

- 2016- 8 országban pilot
- 2024 – április irányelv / október Európai Tanács elfogadta
 - 2028-ig be kell vezetni (30+12 hónap)
 - EU és nemzeti web-es tájékoztatás lesz
 - nem kötelező kiváltani, de lehetőség
 - ingyenesen igényelhető, cserélhető
 - Braille feliratozást tartalmaz
 - igazolja a fogyatékosságot minden tagállamban
 - tagállamonként eltérő kedvezményekre jogosít
 - max. 3 hónapos tartózkodás erejéig „hazaiakkal” azonos kedvezményekre jogosít (kivétel pl. ERASMUS)
 - pl. ingyenes tömegközlekedés, parkolás, múzeumlátogatás, stb.
 - tagállamok kiadhatnak „A” kártyát – segítőknek

19 out of 39 NTOs' Websites have accessibility information (in blue)

Access Statements

VisitEngland™

Access Statement Tool

Provided for you by [VisitEngland](#)[home](#)

Your Access Statement

A description of your facilities & services
to inform people with access needs

Four good reasons to have an Access Statement...

- Minimum requirement for VisitEngland accommodation and visitor attraction quality scheme members
- Can help you to meet your obligations under the [Equality Act 2010](#) (replaced the Disability Discrimination Act on 1st October 2010)
- Marketing opportunity, informing your visitors in one concise document
- England's population is ageing and almost 1 in 5 people are disabled

**ACCESS
MORE
BUSINESS**

New user? Start at Step 1...

Please read the [terms & conditions](#) before starting

- 1 Create & print your
information collection
form**

Create and Print Form

- 2 Gather your
information**

- 3 Complete your Access
Statement online**

Complete Access Statement

- 4 Download your Access
Statement**

Make available to
potential customers:

- Put on your website
- Email on request
- Promote in your leaflets and newsletters

Download Access Statement

Working together
for cleaner,
greener places

SCANDIC ACCESSIBILITY STANDARDS PUBLIC AREAS

Minimiträv – gäller alla nybyggda hotell. Övriga specifika funktioner som tillämpas är SEBECS, Scandic Breakfast Manual, Scandic Design Manual och Safety & Security.

Nummer	Gästernas behov/förväntningar	Obligatoriskt	Vid renovering hybsgrad	Anmärkningar
Reception & övrigt				
1	Handläggning av incheckning, även på platser med minsta två och fyra rum. Vardagsrum.	X		Om parering finns
2	Handläggning av incheckning och tillgång till receptionens övriga funktioner.	X		
3	Tillgängligt vid receptionen. "För hjälp, kontakta receptionen senast 10:00".	X		
4	Trygga köper och utcheckning. Låg mellan pareringen och utcheckning där tillstånd kan komma fram.	X		Använd med tillstånd
5	Reception vid tillgång till receptionen, med maximal höjd 110 cm, vid receptionen till receptionen och vid tillgång till receptionen.	X		
6	Reception vid tillgång till receptionen, med maximal höjd 110 cm, vid receptionen till receptionen och vid tillgång till receptionen.	X		
7	Låg mellan reception och receptionen.	X		
8	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		Höjd 100 mm
9	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		Om receptionen är tillgänglig
10	Trygga köper och utcheckning. Låg mellan pareringen och utcheckning där tillstånd kan komma fram.	X		
11	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
12	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
Reception				
13	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
14	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
15	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		Markeras med skylt
16	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		Tryggt skydd på dörren
17	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
18	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
Övrigt				
19	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		Höjd 100 mm
20	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
21	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
22	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		"Det man väntar på"
Safe Access Point				
23	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
24	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		
Övrigt				
25	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		Om alla funktioner är tillgängliga
26	Receptionen ska vara tillgänglig med tillstånd, samt förord med skydd och beaktning.	X		

Sida 1 (4)

Scandic Accessibility Standard

Scandic

Scandic Accessibility Standards

A list with 110 items, 90 of which are compulsory.
How is our hotel doing?

Scandic
Stays smarter

Suppliers ▾

Visitors

Map View

Press & Media

Blog

User guides ▾

About ▾

Contact

Log In

The Accessible Tourism Directory

Suppliers: Register Now!

Search *for accessible services*

Country

Visitor Type

Service Type

Accessibility Information Schemes

Choose some options

Apply

World Tourism for All Accredited and Recently
Registered Suppliers

Popular search terms

① Mobility aids (wheelchairs, crutches,

Key messages

- Accessibility benefits a wider market e.g. families and older people.
- A loyal market.
- Building accessibility into new build / refurbishment can be low cost.
- Attractions can be better for everyone if they are accessible
- Access information is important.
- Staff training is vital.
- The more accessible the business the more attractive it is to a wider number of people – wider customer base.
- If not accessible can stand to lose more than one customer.
- See accessibility as the norm so that ‘everyone can have a good time together’.

- MIT SZERETNÉNK? - „STRANDRA MENNI”

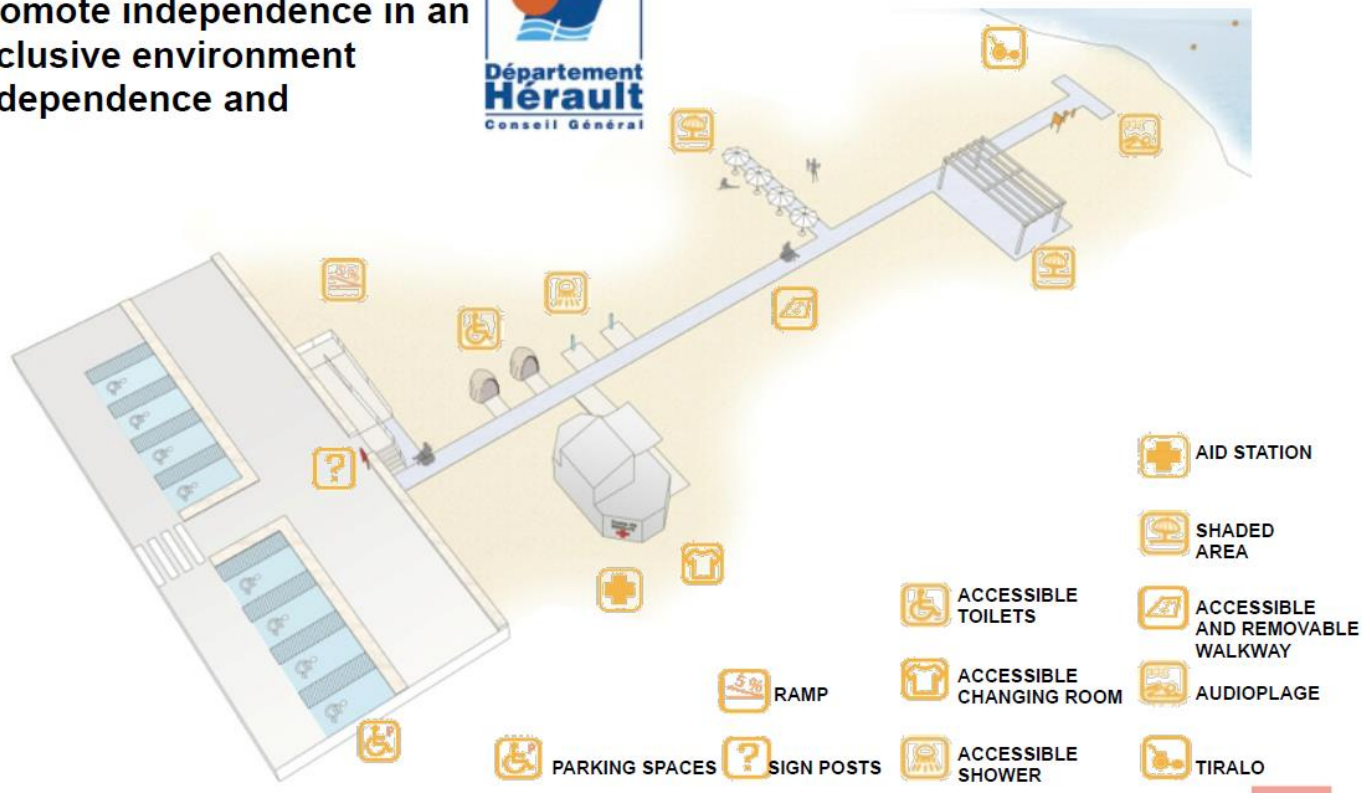
- információ
- tömegközeledés
- megközelítés
- jegyvásárlás (info, megtalálás, vásárlás, fizetés)
- eljutás (öltöző, „bázishely”, vízbejutás, wc, ...)
- szolgáltatások (kölcsönző, játékok, étkezés, sporteszközök, stb.)

FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK UGYANEZT SZERETNÉK!

EDC EURÓPAI FOGYATÉKOSSÁGI KÁRTYA

France: Accessible Beaches

The ultimate goal being to promote independence in an inclusive environment independence and

Töltött paprika 180
Töltött káposzta 180
Halászlé 70
Halas paprikás
kóros lérés csuszalag 130
Zigapérkell
galatona 20

RAUCH
Gyümölcs
Leves 990,-
db

Ételjegyzék
Fűszerek
Fűszerek
Fűszerek
Fűszerek

Süti katalógus
Fűszerek
Fűszerek
Fűszerek
Fűszerek

 ÖLTÖZŐK
 BÜFÉ

 RAKTÁR

 WC

 ÖLTÖZŐ

 INFORMÁCIÓ

 ELSŐSEGÉLY

INFORMÁCIÓ

TÉVHITEK – kis hibák ...

TÉVHITEK – nagyjából minden rendben ...

meosz@meosz.hu

igazgato@inotek.hu

Inklúzió és Innováció Technológiai Központ

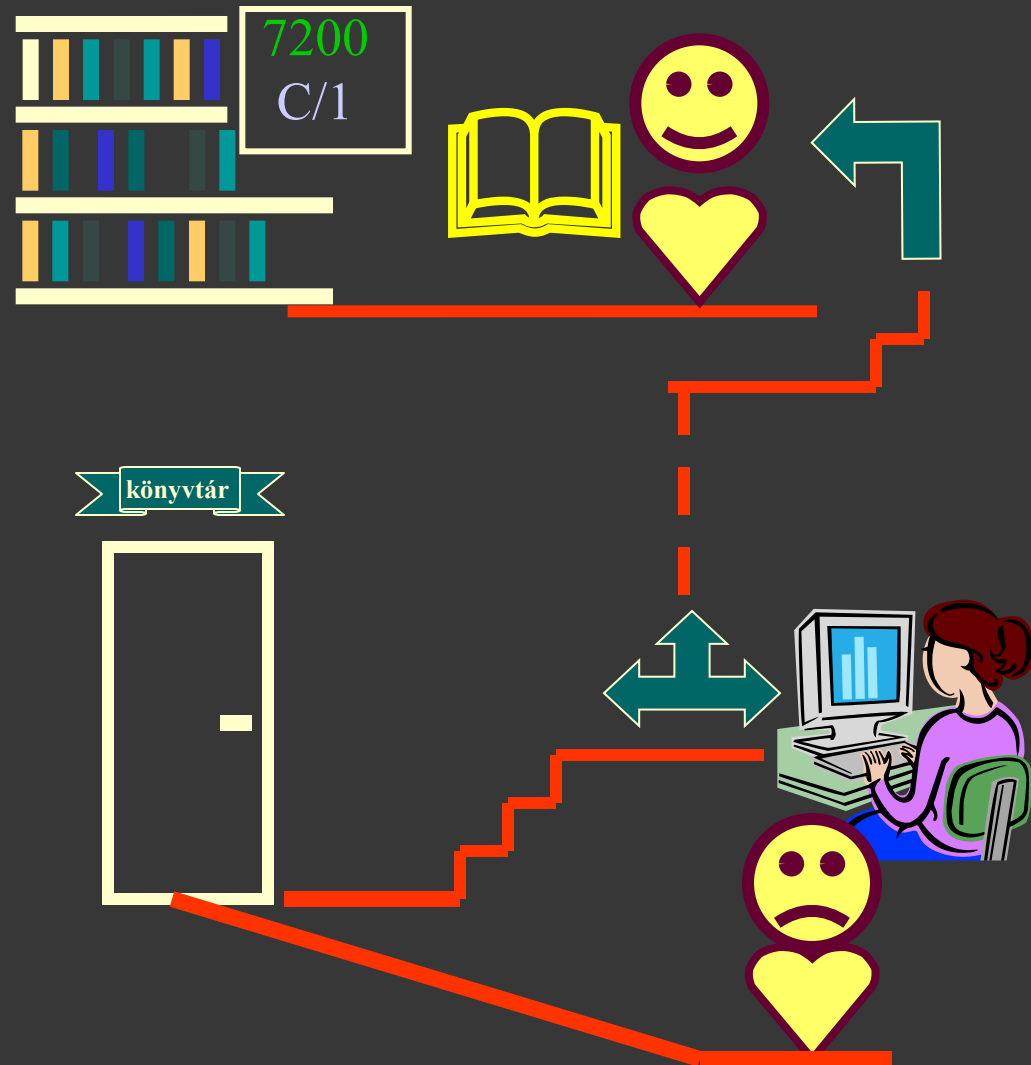

Inklúzió és Innováció Technológiai Központ

ÉPÜLETHASZNÁLAT – pl. könyvtár (szinte) mindenre van műszaki követelmény

- *út a bejáratig*
- *bejárat*
- *folyosók*
- *lépcsők*
- *kereszteződések*
- *információk*
- *liftek*
- *ajtók*
- *szolgáltatási hely*

+ **MENEKÍTÉS**

ÉPÍTETŐ

- mit szeretne
- mi a kötelessége

akadálymentességi
tervezési program

TERVEZŐ + KIVITELEZŐ

- műszaki szakemberek (rehab)
- követelmények ismerete

műszaki tervek

HATÓSÁG

- műszaki + közig szakemberek
- szabályosság felügyelete

műszaki
szakemberek

FOLYAMAT – KI KICSODA???

ÉPÍTTETŐ

HATÓSÁG
+ szakhatóságok

műszaki ellenőr + szakági műszaki ellenőrök

építész
felelős tervező

kivitelező

felelős műszaki
vezető

ELLENTMONDÓ MÉRETKÖVETELMÉNYEK

BM	S	OTÉK	MSZ-EN
46-48	46-48	-	45-50
80	70	-	65-70
1,35	1,35	-	1,50
90	90	-	1,20
90	90	90(85)	80/85/90

RENDSZERHIBÁK - példák

- kollektív felelősség
- pályázatos beruházások – MÁK / IH / ép. hat.
- örökségvédelem
- OTÉK – szabványok
- mi van az építés szereplőinek látókörén kívül?
 - fenntartás, karbantartás
 - nem engedélyköteles átalakítások?
 - informatika
 - ...?

AKADÁLYOKAT ÉPÍTÜNK?

